

7/11080

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/102/236

Konu : Yazılı soru önergesi

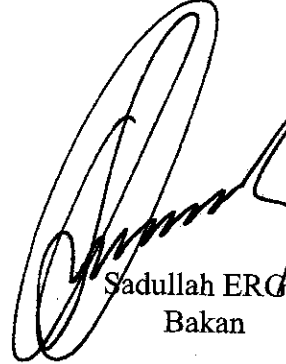
03/01/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 10/12/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-17784 sayılı yazı,
b) 25/12/2009 tarihli ve 2645/6158 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Hatay Milletvekili Süleyman Turan Çirkin tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/11080 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/232/515

Konu : Yazılı soru önergesi

03./02/2010

Sayın Süleyman Turan ÇİRKİN
Hatay Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/11080 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Dördüncü Kısımında "Koruma Tedbirleri" düzenlenmiş olup, 90 ila 140 ıncı maddelerinde, yakalama, gözaltı, tutuklama, adli kontrol, arama ve elkoyma, iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması, gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve teknik araçlarla izlemeye ilişkin usul ve esaslar ayrıntılı şekilde belirlenmiştir.

Koruma tedbirlerine ilişkin kararlar, aynı Kanunun 162 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Cumhuriyet savcısı, ancak hâkim tarafından yapılabilecek olan bir soruşturma işlemine gerek görürse, istemlerini bu işlemin yapılacağı yerin sulh ceza hâkimine bildirir. Sulh ceza hâkimi istenilen işlem hakkında, kanuna uygun olup olmadığını inceleyerek karar verir ve gereğini yerine getirir." hükmü gereğince yargısal karar olup, aynı Kanunun 267 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Hâkim kararları ile kanunun gösterdiği hâllerde, mahkeme kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir." hükmü gereğince itirazı kabil kararlardandır.

5271 sayılı Kanunun 250 nci maddesinin birinci fıkrasında belirlenen suçlara ilişkin olarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yetkilendirilen ağır ceza mahkemeleri ile Cumhuriyet savcıları tarafından yürütülecek soruşturma ve kovuşturmalarda uygulanacak özel usul hükümleri ise aynı Kanunun 251 ve 252 nci maddelerinde düzenlenmiştir. 5271 sayılı Kanunun "Soruşturma" kenar başlıklı 251 inci maddesinin ikinci fıkrasında, "250 nci madde kapsamına giren suçların soruşturması ve kovuşturması sırasında Cumhuriyet savcıları, hâkim tarafından verilmesi gerekli kararları, varsa Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu işlemlerle görevlendirilen ağır ceza mahkemesi üyesinden, aksi halde yetkili adli yargı hâkimlerinden isteyebilirler." hükmü, üçüncü fıkrasında ise "Soruşturmanın gerekli kıldığı hâllerde suç mahalli ile delillerin bulunduğu yerlere gidilerek soruşturma yapılabilir. Suç, ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yer dışında işlenmiş ise Cumhuriyet savcısı, suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcısından soruşturmanın yapılmasını isteyebilir." hükmü yer almaktadır.

II- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının (Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci Maddesiyle Yetkili Bölümü) 08/12/2009 tarihli 2009/436 Muh. ve 2009/437 Muh. sayılı yazılarıyla;

Terör örgütüne üye olmak suçunun temadi eden suçlardan olduğu, temadinin de

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

örgüt üyesi olan şüphelinin yakalandığı veya teslim olduğu yerde sona erdiği, dolayısıyla suç yerinin de yakalanma ya da teslim olma yeri olduğu; bu nedenle, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca (Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci Maddesiyle Yetkili Bölümü) başlatılan soruşturma kapsamında, 19/10/2009 tarihinde Silopi İlçesi Habur Sınır Kapısında teslim olan kişilerle ilgili olarak, soruşturmanın Diyarbakır İlinde yürütülmesi hâlinde bölgenin hassasiyeti ve güvenlik nedeniyle başka sorunlara neden olabileceği yönünde Diyarbakır Valiliğinin yazılı görüşü üzerine, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığında (Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci Maddesiyle Yetkili Bölümü) görevli Cumhuriyet savcılarının, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 251 inci maddesi uyarınca, teslim olan kişilerin bulunduğu Silopi İlçesi Habur Sınır Kapısına giderek soruşturma yaptıkları; 5271 sayılı Kanunun 251 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen "250 nci madde kapsamına giren suçların soruşturması ve kovuşturması sırasında Cumhuriyet savcıları, hâkim tarafından verilmesi gerekli kararları, varsa Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu işlerle görevlendirilen ağır ceza mahkemesi üyesinden, aksi halde yetkili adli yargı hâkimlerinden isteyebilirler." hükmü uyarınca, Silopi Sulh Ceza Hâkimliğinden beş şüphelinin sorgularının yapılmasının talep edildiği;

Soruşturma kapsamında, sorguya sevk edilen beş şüphelinin sorgusunun, Habur Sınır Kapısı ile İlçe Merkezi arasındaki yolun binlerce kişi tarafından trafiğe kapatılması ve Silopi İlçe Merkezinde provakatif eylemlerin olabileceği hususunda güvenlik birimlerinin bilgilendirmeleri üzerine Silopi Sulh Ceza Hâkimi tarafından Habur Sınır Kapısında yapıldığı,

Kişilerin yanlarında getirdikleri mektupların içeriği ile ilgili olarak basında yer alan haberler ve şüphelilerin propaganda içerikli konuşmalarıyla ilgili olarak yürütülen diğer soruşturmaların halen devam ettiği,

Bildirilmiştir.

III- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun;

1- "Terör tanımı" kenar başlıklı 1 inci maddesinde,

"Terör; cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir.";

2- "Terör suçlusu" kenar başlıklı 2 nci maddesinde,

"Birinci maddede belirlenen amaçlara ulaşmak için meydana getirilmiş örgütlerin mensubu olup da, bu amaçlar doğrultusunda diğerleri ile beraber veya tek başına suç işleyen veya amaçlanan suçu işlemese dahi örgütlerin mensubu olan kişi terör suçlusudur.

Terör örgütüne mensup olmasa dahi örgüt adına suç işleyenler de terör suçlusu sayılır ve örgüt mensupları gibi cezalandırılırlar.";

3- "Terör suçları" kenar başlıklı 3 üncü maddesinde,

"26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 302, 307, 309, 311, 312, 313, 314, 315 ve 320 nci maddeleri ile 310 uncu maddesinin birinci fıkrasında yazılı suçlar,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

terör suçlarıdır.";

4- "Terör amacı ile işlenen suçlar" kenar başlıklı 4 üncü maddesinde;

"Aşağıdaki suçlar 1 inci maddede belirtilen amaçlar doğrultusunda suç işlemek üzere kurulmuş bir terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde işlendiği takdirde, terör suçu sayılır:

a) Türk Ceza Kanununun 79, 80, 81, 82, 84, 86, 87, 96, 106, 107, 108, 109, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 142, 148, 149, 151, 152, 170, 172, 173, 174, 185, 188, 199, 200, 202, 204, 210, 213, 214, 215, 223, 224, 243, 244, 265, 294, 300, 316, 317, 318 ve 319 uncu maddeleri ile 310 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlar.

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan suçlar.

c) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 110 uncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında tanımlanan kasten orman yakma suçları.

ç) 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

d) Anayasanın 120 nci maddesi gereğince olağanüstü hal ilan edilen bölgelerde, olağanüstü halin ilanına neden olan olaylara ilişkin suçlar.

e) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 inci maddesinde tanımlanan suç.";

5- "Cezaların artırılması" kenar başlıklı 5 inci maddesinde,

"3 ve 4 üncü maddelerde yazılı suçları işleyenler hakkında ilgili kanunlara göre tayin edilecek hapis cezaları veya adli para cezaları yarı oranında artırılarak hükmolunur. Bu suretle tayin olunacak cezalarda, gerek o fiil için, gerek her nevi ceza için muayyen olan cezanın yukarı sınırı aşılabılır. Ancak, müebbet hapis cezası yerine, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Suçun, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmiş olması dolayısıyla ilgili maddesinde cezasının artırılması öngörülmüşse; sadece bu madde hükmüne göre cezada artırım yapılır. Ancak, yapılacak artırım, cezanın üçte ikisinden az olamaz.

6- "Açıklama ve yayınlama" kenar başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, "Terör örgütlerinin bildiri veya açıklamalarını basanlara veya yayınlayanlara bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.";

7- "Terör örgütleri" kenar başlıklı 7 nci maddesinde,

"Cebir ve şiddet kullanılarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemleriyle, 1 inci maddede belirtilen amaçlara yönelik olarak suç işlemek üzere, terör örgütü kuranlar, yönetenler ile bu örgüte üye olanlar Türk Ceza Kanununun 314 üncü maddesi hükümlerine göre cezalandırılır. Örgütün faaliyetini düzenleyenler de örgütün yöneticisi olarak cezalandırılır.

Terör örgütünün propagandasını yapan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun basın ve yayın yolu ile işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır. Ayrıca, basın ve yayın organlarının suçun işlenişine iştirak etmemiş olan yayın sorumluları hakkında da bin günden onbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur. Ancak, yayın sorumluları hakkında, bu cezanın üst sınırı beşbin gündür.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Aşağıdaki fiil ve davranışlar da bu fıkra hükümlerine göre cezalandırılır:

a) Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerin gizlenmesi amacıyla yüzün tamamen veya kısmen kapatılması.

b) Terör örgütünün üyesi veya destekçisi olduğunu belli edecek şekilde, örgüte ait amblem ve işaretlerin taşınması, slogan atılması veya ses cihazları ile yayın yapılması ya da terör örgütüne ait amblem ve işaretlerin üzerinde bulunduğu üniformanın giyilmesi.

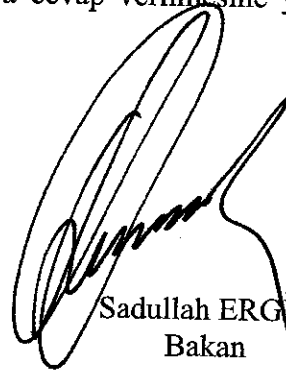
İkinci fıkroda belirtilen suçların; dernek, vakıf, siyasi parti, işçi ve meslek kuruluşlarına veya bunların yan kuruluşlarına ait bina, lokal, büro veya eklentilerinde veya öğretim kurumlarında veya öğrenci yurtlarında veya bunların eklentilerinde işlenmesi halinde bu fıkradaki cezanın iki katı hükmolunur.";

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Yukarıdaki hükümler çerçevesinde terörün, terör örgütünün, terör suçlusunun ve terör suçlarının tanımları yapılmıştır. Söz konusu bu tanımlar dışında kişilere ya da kurumlara göre değişen tanımlardan bahsetmek mümkün değildir.

IV- Anayasanın 9 uncu maddesindeki, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı; 138 inci maddesindeki, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği; genelge gönderemeyeceği; tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 157 nci maddesindeki, soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu yönündeki amir hükümleri dikkate alınarak, halen derdest olduğu anlaşılan soruşturmalar ve içeriklerine ilişkin olarak soru önergesine konu edilen diğer hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan